

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»
Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація: 014.12 (Образотворче мистецтво)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1
від «2» вересня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Основи наукових досліджень
Викладач (-і)	Тимків Богдан Михайлович
Контактний телефон Викладача	+38 0500500951
E-mail викладача	bohdan.tymkiv@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн/онлайн
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Четвер, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
Зміст навчання дисципліни «Основи наукових досліджень» забезпечується освітньою програмою за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 014. 12 – Середня освіта (Образотворче мистецтво). Дисципліна «Основи наукових досліджень» належить до обов’язкових дисциплін і має вагомий вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвиток його здібностей у науково-дослідній діяльності.	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
Метою курсу є вивчення навчальної дисципліни “Основи наукових досліджень” полягає у з’ясуванні сутності науки та наукових досліджень шляхом усвідомлення функцій, засвоєнням категоріального апарату, визначенням мети, предмету і об’єкту наукового дослідження та набуттям навик проведення самостійного наукового дослідження. Засвоєння студентами основоположних знань у галузі наукових досліджень з метою залучення їх до поточної і майбутньої науково-дослідної роботи в процесі дослідження. Завдання: - засвоєння теоретичних основ та методології курсу «Основи наукових досліджень»; - забезпечення розуміння основних процесів і закономірностей науково-дослідної роботи.	

4. Програмні компетентності та результати навчання Інтегральна компетентність. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчої і освітньої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності. ЗК 1 Здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською – державною мовою; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні і на практиці; здатність використовувати засоби художньої виразності у сучасному полікультурному просторі. ЗК 3. Здатність до впевненого та, водночас, критичного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для пошуку, обробки, аналізу, верифікації інформації з різноманітних джерел. ЗК 4. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію в загальноосвітньому процесі, працювати в команді з дотриманням етичних норм і цінностей сучасного мультикультурного суспільства, діяти соціально відповідально, толерантно та коректно.
--

Фахові компетентності.

ФК 1. Здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському образотворчому просторі.

ФК 2. Володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.

ФК 3. Здатність до практичної та оцінної художньої діяльності.

ФК 6. Здатність до творчої, художньо-педагогічної, організаторської та художньо-естетичної діяльності, спрямованої на духовний і культурний розвиток особистості.

ФК 8. Здатність до організації і проведення позаурочної та позакласної роботи (вихід на пленер, екскурсії в музейні установи, участь у мистецьких проектах, майстер-класах, виставках).

ФК 9. Здатність до застосування в освітньому процесі сучасних художньо-педагогічних технологій.

ФК 10. Здатність керувати художньо-творчою діяльністю учнів, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості.

ФК 11. Здатність до виявлення творчих здібностей дитини, засобами діагностики навчальних та художньо-творчих досягнень учнів та прогнозування їх особистісного розвитку.

ФК 13. Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості оволодіння основами образотворчості в закладах загальної середньої та позашкільної освіти з образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва, початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах з поглибленим вивченням образотворчого мистецтва.

Програмні результати навчання

ПРН 4. Знання шляхів розширення і збагачення художньо-естетичного досвіду, опанування художніми вміннями та навичками з метою повноцінної практичної художньої діяльності, підвищення професійної майстерності.

ПРН 11. Уміння використовувати педагогічні технології у навчально-виховному процесі; розробляти уроки та навчальні заняття відповідно до обраної технології навчання.

ПРН 14. Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості вивчення учнями образотворчого мистецтва в закладах загальної середньої та позашкільної освіти.

5. Організація навчання**Обсяг освітнього компонента**

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Практичні заняття	14
Самостійна робота	60

Ознаки освітнього компонента

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
7	014 «Середня освіта»	4	Нормативний

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Вступ. Основні відомості про науково-дослідну роботу.	2		5
Тема 2. Організація наукової діяльності в ЗВО.	2		5
Тема 3. Методи одержання наукових знань.	2		5
Тема 4. Характерні особливості методики наукових досліджень.	2		5
Тема 5. Структура наукового дослідження.	2		5

Тема 6. Особливості наукового тексту. Види наукових праць.	2	2	10
Тема 7. Інформаційне забезпечення, обробка та аналіз матеріалів дослідження.	2	2	10
Тема 8. Форми впровадження результатів дослідження у практику.	2	2	10
Тема 9. Оформлення результатів наукового дослідження. Підготовка до захисту та захист наукового дослідження.	4	4	15

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Структура розподілу балів передбачає: - екзамен – 50 балів; - практичні заняття (виконання реферату, доповідь) – 20 балів; - виконання самостійної роботи – збір матеріалу, опрацювання літератури до практичних завдань 15 балів; - проходження тестувань –15 балів; <table><tr><th colspan="4">Шкали оцінювання</th></tr><tr><th>Університетська</th><th colspan="2">Національна</th><th>Шкала ECTS</th></tr><tr><td>90 – 100</td><td>5</td><td>Відмінно</td><td>A</td></tr><tr><td>80 – 89</td><td rowspan="2">4</td><td rowspan="2">Добре</td><td>B</td></tr><tr><td>70 –79</td><td>C</td></tr><tr><td>60 – 69</td><td rowspan="2">3</td><td rowspan="2">Задовільно</td><td>D</td></tr><tr><td>50 – 59</td><td>E</td></tr><tr><td>26 – 49</td><td rowspan="2">2</td><td rowspan="2">Незадовільно (з можливістю повторного складання)</td><td>FX</td></tr><tr><td>1 – 25</td><td>0</td><td>Незадовільно (з обов’язковим повторним курсом)</td><td>F</td></tr></table>	Шкали оцінювання				Університетська	Національна		Шкала ECTS	90 – 100	5	Відмінно	A	80 – 89	4	Добре	B	70 –79	C	60 – 69	3	Задовільно	D	50 – 59	E	26 – 49	2	Незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX	1 – 25	0	Незадовільно (з обов’язковим повторним курсом)	F
Шкали оцінювання																																	
Університетська	Національна		Шкала ECTS																														
90 – 100	5	Відмінно	A																														
80 – 89	4	Добре	B																														
70 –79			C																														
60 – 69	3	Задовільно	D																														
50 – 59			E																														
26 – 49	2	Незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX																														
1 – 25			0	Незадовільно (з обов’язковим повторним курсом)	F																												
Вимоги до письмових робіт	Оцінювання письмових робіт проводиться згідно шкали оцінювання: A (відмінно) - виконання завдання згідно тематики та поставлених вимог з дотриманням ґрунтовного аналізу досліджуваної проблематики та виявленням авторських умовиводів, гіпотез, припущень тощо - 5 (відмінно) - 90-100 балів; B (дуже добре) – виконання завдання вище середнього рівня із незначними помилками - 4 (дуже добре) - 80-89 балів; C (добре) – виконання завдання із значною кількістю помилок але з достатнім рівнем якості роботи в цілому - 4 (добре) - 65-79; D (задовільно) – виконане завдання частково відповідає поставленим вимогам та немає авторського рішення - 3 (задовільно) – 55-64; E (достатньо) – виконане завдання умовне, не опрацьовані головні вимоги, є реплікою чужих робіт - 3 (достатньо) - 50-54; FX (незадовільно) – не виконано основні вимоги до роботи, потребує доопрацювання на всіх етапах - 2 (незадовільно) - 35-49; F (неприйнятно) – завдання на початковому етапі, найнижча якість виконання - 2 (неприйнятно) - 1-34.																																
Практичні заняття	Практичні завдання пов’язані з лекційним матеріалом та дозволяють розпрацьовувати авторські ідеї, умовиводи, наукові поняття. Практичні заняття – це підготовка до виконання письмових робіт (реферат, доповіді,): вибір теми, з’ясування етапів роботи, розробка методології виконання, розробка плану, виконання конкретних завдань																																

	тощо. Практичні роботи оцінюються за результатом виконаних завдань і відповідають загальній шкалі оцінювання та її рівням.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань Виконання контрольної, тестової та екзаменаційної роботи.
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен; Форма здачі – письмова, виконання завдань. Підсумковий контроль у вигляді екзамену проводиться у формі виконання письмових завдань або тестів. На екзамен виносяться питання згідно тем освітнього компоненту. Екзамен оцінюється згідно шкали оцінювання з урахуванням рівня підготовки студента, його володіння матеріалом, відповідями на поставлені питання, вмінням презентувати результати вивчення освітнього компоненту.

7. Політика навчальної дисципліни

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Вегеш М. Основи наукових досліджень: методичні рекомендації для студентів-політологів Ужгородського національного університету. Ужгород, 2022.
2. Вихрущ В. О., Козловський Ю. М. Методологія та методика наукового дослідження. Львів, 2020.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків, 2019.
4. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / О. В. Єрмошкіна, О. В. Крилова, О. І. Замковий, Н. В. Антипенко. Дніпро, 2022.
5. Надикто В. Т. Основи наукових досліджень: підручник. Київ, 2024.
6. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс]: навчальний посібник / О. М. Сінчук,

Т. М. Берідзе, М. Л. Барановська, О. В. Данілін, Д. О. Кальмус. Кременчук, 2022.

Допоміжна

1. Гладкий С. О. Основи наукових досліджень: навчально-методичний посібник. Полтава, 2016.
2. Гуроров О. І. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. Харків, 2017.
3. Довідник здобувача наукового ступеня: збірник нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань атестації наукових кадрів вищої кваліфікації / Упорядник Ю. І. Цеков. Київ, 2000.
4. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017.
5. Колесников О. В. Основи наукових досліджень. Київ, 2011.
6. Корбутяк В. І. Методологія системного підходу та наукових досліджень. Рівне, 2010.
7. Коровайченко Ю. М. Alma mater, або як стати справжнім студентом. Київ, 2003.
8. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Київ, 2019.
9. Кривуша О. Л. Науковий плагіат як розповсюджений різновид, порушення академічної доброчесності. Академічна доброчесність: виклики сучасності. Збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян. Варшава, 2019. С. 89-93.
10. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень. Київ, 2006.
11. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень. Тернопіль, 2005.
12. Мальська М. П., Пандяк І. Г. Організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2017. 136 с.
13. Основи методології та організації наукових досліджень / за ред. А. Є. Конверського. Київ, 2010.
14. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014.
15. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014.
16. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі. Київ, 2003.
17. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково дослідницької діяльності. Харків, 1998.

Рекомендовані джерела інформації

1. Львівська національна бібліотека України імені Василя Стефаника. URL: <https://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/golovna2/>
2. Наукова бібліотека Львівського університету імені Франка. URL: <https://www.lnlibrary.lviv.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>
5. Національна Парламентська бібліотека України URL: <http://www.nplu.kiev.ua/>

Ресурси мережі Інтернет

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту». URL: <http://vzn.org.ua/zakono-davstvo/111-zakon-ukrayiny>.
2. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>;
3. Методологія науки Fajr. URL: sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific.

Викладач: Тимків Богдан Михайлович,
професор, завідувач кафедри методики
викладання образотворчого і
декоративно-прикладного мистецтва та
дизайну